

NATUURLIJKE MOESTUIN PODCAST

**#1: Kan ik teveel compost
toedienen aan mijn
bodem?**

Hey, ik ben Frank van Natuurlijkemoestuin.be. U luister naar mijn podcast over de Natuurlijke Moestuin. Hierin beantwoord ik elke aflevering een vraag over natuurlijk tuinieren. Laten we snel gaan luisteren naar de vraag van deze podcast.

De vraag van deze week gaat als volgt:

Volgens een medestruider wordt de grond door jarenlang compost te gebruiken te humusrijk. Hoe denk jij erover? Klopt dit, en zo ja is dit dan een probleem?

Wat is humus?

Om te beginnen misschien even uitleggen wat humus juist is. Humus is niet hetzelfde als compost, voor heel veel mensen is dit heel verwarrend maar compost is gewoon verteerd organisch materiaal en humus is nog een stap verder.

Humus wordt gevormd door het bodemleven uit compost, uit organisch materiaal en is een heel stabiel, een heel stevig materiaal dat heel lang in de bodem blijft en normaal gezien enkel in noodsituaties wordt verbruikt door het bodemleven.

Het heeft heel veel positieve eigenschappen naar de bodem toe, naar het plantenleven, naar het dierenleven en is eigenlijk onmisbaarder in de bodem.

Hoeveel zit er in de bodem?

In de huidige landbouwbodems is er eigenlijk zo goed als niets van organisch materiaal meer aanwezig. Als men kijkt naar de huidige toestanden, dan komt men uit op waarde die onder de 1% koolstof liggen.

Dit zijn onze moderne landbouwbodems en het zijn eigenlijk heel slechte bodems. Men streeft naar een minimumwaarde, het advies voor bijvoorbeeld een zandleembodem komt uit op 1% tot anderhalve procent koolstof of organische stof in de bodem. Dit noemt men streefzones en men adviseert de boeren om hier tussen deze waarden te zitten.

De vereiste minimumwaarden zijn minimumwaarden die men nodig heeft om toch enigszins wat bodemleven en wat organische stof in de bodem te hebben. De maximumwaarden die worden volgens onderzoek bepaald en bijvoorbeeld in zand is dit anderhalf procent en het onderzoek blijkt dat men vanaf hogere waarden geen positief effect meer heeft op de bodemvruchtbaarheid.

Het effect voor de bodemvruchtbaarheid is er nauwelijks nog merkbaar maar er zijn wel gevolgen voor stikstofverlies, wat een heel groot probleem is in België.

Onze bodem!

Als je dan even de vergelijking maakt met onze bodem. We laten om de zoveel jaar een bodemanalyse uitvoeren en twee jaar geleden hebben wij nog een laten doen. En daaruit bleek dat wij een koolstofgehalte hadden van 8 à 9 %.

Dit is in vergelijking met de streeftzones en een minimumwaarde gigantisch hoog en in theorie ook veel te hoog. Maar uit de praktijk merken wij dat onze groenten moet groeien, dat we nauwelijks problemen hebben met plagen, nauwelijks problemen met ziektes.

Het is wel zo dat we niet kunnen meten of er veel stikstof uitspoelt bij ons maar wij gebruiken heel veel compost. Uit veel wetenschappelijk onderzoek blijkt toch ook dat compost, en zeker ook humus, stikstof heel goed kan vastleggen en dat er dus heel weinig uitspoeling is bij humus en bij compost.

Wat de natuur je verteld

Om nu op je vraag terug te komen: Kan je teveel compost gebruiken of kan je teveel humus hebben in je bodem? Je kan altijd van alles te veel hebben, teveel van het goede is nooit niet goed, maar ik denk dat je eigenlijk gewoon naar de natuur moet kijken. Dat die u gaat vertellen hoeveel ze nodig heeft.

Wij zijn begonnen op een uitgeputte bodem waar nauwelijks organische stof in zat, waar nauwelijks leven in zat. En we zijn vertrokken met bedden het aan te leggen met een laag van 15 cm compost erop. Dat lijkt heel veel maar na een jaar merkte we dat de compost volledig verteerd was en dat hij helemaal in de bodem ingetrokken was door het bodemleven.

Wij hebben dan zo enkele jaren lang jaarlijks een dikke laag compost toegevoegd, meestal tussen de 10 en 15 cm en wat we merkten was dat hij elk jaar op het einde van het seizoen grotendeels verdwenen was. Wel was het zo dat dat steeds trager gebeurde, dus na enkele jaren bleven nog enkele centimeter compost over en voegde ook maar toe tot er een laag was van ongeveer 10 – 15 cm.

Zo was het eigenlijk na verloop van tijd niet meer nodig om compost toe te voegen, de bodem was verzadigd en het enige wat wij nog deden en momenteel doen, is mulchen met organisch materiaal. Dit doen wij voor verschillende redenen maar een belangrijke reden is ook omdat we zo proberen om het organische stofgehalte op peil te houden. Misschien dat het nog lichtjes omhoog gaat maar het zal zeker niet naar beneden gaan.

De conclusie

De conclusie is dus dat uw uw bodem inderdaad teveel compost kunt geven, dat u teveel humus kunt hebben in de bodem maar dat dit in de praktijk toch zeer moeilijk te bereiken is. Als u jarenlang een grote hoeveelheid compost toegevoegd gaat het humusgehalte inderdaad stijgen en het gaat ver boven de gangbare norm van humus in de bodem zitten

maar dit op zich kan geen kwaad.

Je moet enkel kijken naar hoe de bodem en bodemleven en tuin reageert. Zolang de compost wordt opgenomen door de bodem, zolang hij wordt omgezet door het bodemleven is er geen probleem.

Wanneer u merkt dat de laag compost die u toevoegt niet verdwijnt, wanneer deze helemaal niet meer opgenomen of verteerd wordt, dan komt u op het punt dat uw bodem verzadigd is met organisch materiaal. Dit is voor elke bodem anders, voor elke tuin anders, maar je gaat dit zeker merken.

Wat je dan moet doen, is gewoon zorgen dat u het organisch gehalte in de bodem onderhoudt. Dit kan door elk jaar een dun laagje compost toe te voegen of door gewoon te mulchen met organisch materiaal.

Als u met organisch materiaal gaat mulchen, dan gaat u het bodemleven enorm stimuleren omdat dit hun voedsel is. Zij leven hiervan en zijn wild enthousiast als ze heel veel organisch materiaal krijgen dat ze kunnen verteren. En dit is heel belangrijk voor de plantengroei en voor structuuropbouw van de bodem.

Ik hoop dat het interessant was en dat je veel bijgeleerd hebt.

Wil je deze podcast blijven volgen, vergeet dan zeker niet om je te abonneren op [mijn blog](#). Ik ga proberen om elke week een nieuwe podcast te publiceren. Vragen zijn altijd welkom via mail en via de reacties in mijn blog.

Dankjewel en tot de volgende keer!